

2019-10-31

STIFTELSEN FÖR ARKITEKTURFORSKNING

c/o Malin Zimm

Anslagsnummer: 2:2014

Projektnamn: *Ljuset i Arkitekturen – en bok om ljuset som verktyg för
rumsutformning och rumsuppfattning*

Slutrapport

Projektets mål

Under 2013 ingick Svensk Byggtjänst och Göran Hellborg, Arkitekt SAR/MSA då avdelningschef för Byggnadsteknik och Belysningsvetenskap vid Tekniska högskolan i Jönköping en överenskommelse om utgivning av en bok kallad "Ljuset i Arkitekturen" med planerat datum för att lämna färdigt bokmanus till svensk Byggtjänst våren 2016. Sedan dess har projektets förutsättningar förändrats och färdigställande av bokens manus har flyttats fram. Överenskommelsen med Svensk Byggtjänst kvarstår. Detta ARQ projekt rör tid för Malins medverkan i boken som innefattat medverkan i urvalet av bokens fallstudier samt en fristående essä med tillhörande illustrationer och bilder.

Producerat material

Framtaget material som är tänkt att ingå i boken när projektet återupptas bygger på två fallstudier där ljus i rum studerats över tid genom återkommande platsbesök.

1. Fallstudier av klostret la Tourette med fokus på dagsljusets föränderlighet över tid.
2. Fallstudier av två dagsljusbelysta museer; Kimbell Art museum i Texas och Yale center of British Art, båda ritade av Louis Kahn. Fokus ligger på samverkan mellan struktur och ljus, och iden om byggnaden som en dagljusarmatur som omvandlar exterriört direkt ljus till ett reflekterat interiört ljus.

white

Material från studierna såsom texter, grafiskt material (ritning, diagram och teckningar) samt fotografier finns samlat i väntan på att bokprojektet återupptas. Utdrag av material från fallstudier bifogas.

Delar av arbetet och materialet har i väntan på boken varit till nytta och kunnat användas i andra sammanhang:

- samarbetet med Göran Hellborg resulterat i utställningen *Ljus* på Vandalorum i Värnamo. Jag bidrog i utställningen med filmen *Bostadens ljus*, föreläste under seminarium på museet, kort medverkan i P1 kulturnytt och med en text i utställningskatalogen. (bifogas)
- Fallstudien av Kahns museum finns som inspiration i krönika i tidningen Ljuskultur nr 06/18. (bifogas)
- Ett antal av fotografierna från fallstudierna ingår i Marie-Claudes bok *Daylight and lighting under a Nordic sky*.
- Materialet har varit till nytta i undervisning på KTH arkitektur och i pågående arbete med min licentiatavhandling.
- Initialt var en text om Anders Liljefors arbete planerad att ingå i boken. I möten och samtal med Anders och två av hans tidigare elever diskuterades Anders texter. Det visade sig att Anders hade en opublicerad doktorsavhandling i sin dator. Gruppen läste valda kapitel med målet att få Andres opublicerade avhandling i tryck. Samtliga kapitel finns nu sorterade digitalt men är ej korrekturlästa, vilket är ett tidskrävande och stort arbete att genomföra.

Jag hoppas att detta kan duga som redovisning av projektet. När arbete med boken återupptas meddelas ARQ. I tidigare inskickad delredovisningen bifogades ett utdrag med text och bild från fallstudien av la Tourette som exempel på insamlat material.

Vänliga hälsningar

Malin Alenius